

Fløng

Som et smukt vartegn vidner Fløng Kirke om, at der har ligget en landsby her siden middelalderen. Det er landsbyen Fløng, du på denne vandring skal få en fornemmelse af, selv om der kun er få rester tilbage af den.

Skønt der kun er et lille gadekær ved Engvadparken i Fløng i dag, betyder navnet Fløng: "beboerne ved vandsamlingen". Navnet blev første gang registreret i 1259, selv om området nok havde haft sit navn i over 1.000 år. Fra udgravning af bopladser ved vi, at det var nogle fåreavlere, der havde slået sig ned ved vandsamlingen, som dengang prægede området. Omkring 1150 var det Hvideslægten Snubbe, der havde området, og det var dem, der byggede Fløng Kirke.

I 1600-tallet bestod Fløng af kirken, 7 mindre gårde og nogle huse. De fleste af dem fæstede under Katrineberg, undtagen Tårnkærgård og nogle huse, der fæstede under Roskilde Katedralskole.

Mens alle 7 gårde og mange af husene fortsat lå i Fløng i første halvdel af 1900-tallet, så gav anlæggelsen af Holbækmotorvejen i 1960, der gennemskar landsbyens marker mod syd, dødsstødet til den gamle landsby. Markerne blev frasolgt og bebygget med villaer. I dag er alle gårde undtagen Korshavegaard revet ned. Dertil er kirken og nogle af husene bevaret.

Er du i bil, kan du parkere foran kirken. Har du børn med, kan du supplere turen med Historisk Skattejagt for børn og voksne gennem Fløng. Du kan hente den ved at scanne denne QR-kode.

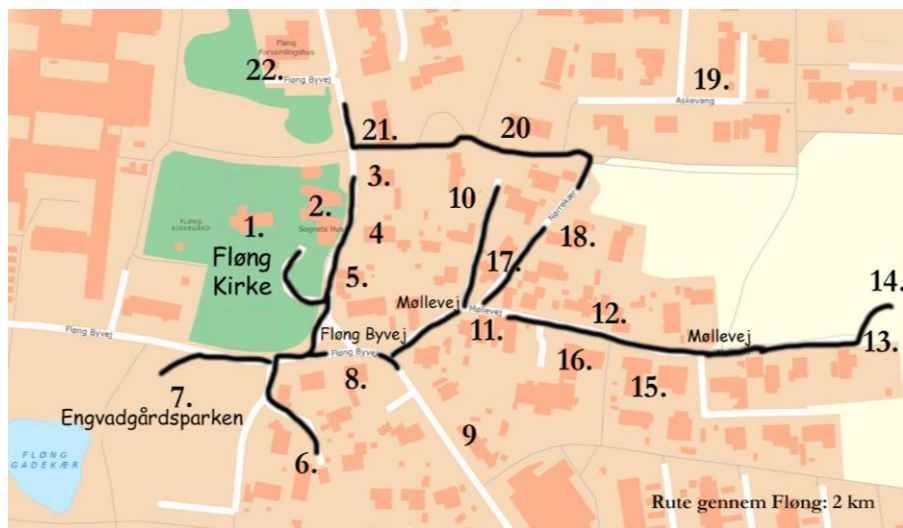
1.Fløng Kirke stod færdig ca. 1150 og bestod dengang af et kor og skib med et fladt loft. Den havde små højtsiddende vinduer. Et af dem kan fortsat ses mod syd. Fløng Kirke blev bygget af frådsten fra Maglekilde i Roskilde. Det var dengang en katolsk kirke, der blev viet til de søfarendes helgen, Skt. Nikolaus. Allerede omkring år 1200 blev kirken udvidet med et tårn mod vest af kridtsten fra Stevns. I 1500-tallet blev tårnet forhøjet til 19 meter.

Kirken blev i 1400-tallet forsynet med et våbenhus mod nord (kvindernes indgang). I 1400-tallet blev kirkens loft omdannet til et krydshvælv. 1500 blev koret mod øst nedrevet og udbygget. Kirken blev på samme tid forsynet med et våbenhus mod syd (mændenes indgang). Senere blev der opsat et solur fra 1657 over indgangen mod syd.

Det eneste inventar, der er tilbage fra den katolske tid, er **døbefonten**. Den er fra 1100-tallet og af Roskildetypen. Dåbsfad og kande af tin er fra 1753.

Efter reformationen 1536 kom det øvrige inventar til. Mens kirkens første **alterbord** var bygget af kampesten, blev det siden erstattet af et alterbord i fyrretræ. Dette alterbord bærer *to* malerier. Det første forestiller Jesus fødsel, det andet opstandelsen. I mange år var de overmalet, men de blev afdækket i 1966 og kan derfor ses i dag. **Alterstagerne** er fra 1550, mens **altertavlen** er fra 1629. Det er en såkaldt katekismus tavle, der rummer centrale tekststykker. Nederst ses de fire evangelister. Fra venstre *Matthæus* med et bevinget menneske, *Markus* med en løve, *Lukas* med en okse og til højre *Johannes* med en ørn. Altertavlen er senere blev tilføjet nogle vinger i barokstil. Førhen var der et kors eller en Jesusfigur ved alteret, men i 1948, tilføjede man et maleri af korsfæstelsen, der ses i dag.

Anskaffelse af **kirkebænke** pressede sig på efter reformationen, da prædiken fik stor vægt i den protestantiske gudstjeneste. Allerede i slutningen af 1500 blev Fløng Kirke forsynet med kirkens smukke **kirkebænke** og i 1617 med en pompøs **prædikestol**. Til venstre for alteret ses **præstens stol** og til højre, **degnens stol**. Begge er fra 1640. Som noget nyt ses et flot **altertæppe**, som 8 af sognets kvinder har lavet i 2015.

Fløng Kirke var fra 1625-1973 annekskirke til Hvedstrup Kirke, hvor næsten alle præsterne boede. Kirkerne har haft flere markante præster, fx *Magister Albert Kielsen Schytte* fra 1702-44. Han giftede sig i 1702 med sin forgængers 12 år ældre kone, der havde 12 børn. Da konen, *Anna Elisabeth Suhr*, døde i 1730, blev hun begravet i våbenhuset mod nord, som *Magister Schytte* havde købt en halv snes år før. Dertil opsatte han en flot mindeplade over hende i kapellet. Siden blev han, som den eneste af Hvedstrup-Fløngs præster, selv begravet der. Da kapellet i 1904 blev indrettet til et almindeligt kapel, gravede man pastor Schyttes kiste, hans kones - og 3 andre kister op og lagde dem i en grav uden for kapellet uden sten, mens mindepladen over *Anna Elisabeth Suhr* fortsat kan ses i kapellet. Det var også pastor Schytte, der 1742 stod bag Fløngs første skole.

Fra 1836-68 var det den politisk interesserede *Pastor Lorck*, der var præst her. Han blev ikke alene *Hvedstrup-Fløng Kommunes* første *sognerådsformand* fra 1841 til 1867, men han var også med til at skrive Danmarks første grundlov, idet han blev valgt ind i *Den grundlovgivende Rigsforsamling* 1848-49. I 1850 holdt han

en fest for de soldater, der havde deltaget i 3-årskrigen mod Tyskland 1848-50, og siden opsatte han en mindetavle over de faldne. Tavlen kan i dag ses i kapellet mod nord.

Kirkegården har tre indgange. En mod nord for folk fra *Soderup*, en mod syd for folk fra *Marbjerg* og en mod øst for folk fra *Fløng*. Kirkegården var også førhen opdelt efter sog-

nets tre landsbyer. Mod nord lå folk fra *Soderup*. Mod vest nordvest lå folk fra *Marbjerg*, mens folk fra *Fløng* lå mod syd. Sydøst lå førhen de mindrebemidlede og mod nordøst begravede man førhen folk, der havde taget deres eget liv.

Bemærk et jernkors over en dreng fra 1856. Maleren *L.A. Ring* har malet en kvinde foran dette kors.

Bemærk også karet med form som en døbefont, der er dekoreret med relieffer nær indgangen mod øst. Det er lavet af *Gunnar Hansen*. De originale relieffer er farvelagte og dekorerer væggene i *Sognets Hus*.

Fløng Kirke er Høje-Taastrup Kommunes mest sagnomspundne kirke.

Fløng Kirke og nisserne

Skønt kirken blev viet til en helgen, Skt. Nikolaus, blandede de hedenske nisser sig, ifølge et sagn, i kirkens opførelse. Kirken skulle have ligget ved Kallerup, men hvad de kristne i glæde opførte om dagen, rev de vrede, vantro nisser ned om natten. Hver dag måtte arbejderne derfor begynde forfra. Da dette havde stået på et stykke tid, besluttede bygherren at bøje sig for de vantro nisser og opførte i stedet kirken ved Fløng.

Troldene fra Vadsby og Fløng Kirke

Nogle mener, at det var trolde, der var på spil. Det forlyder nemlig, ifølge et gammelt sagn, at nogle vantro trolde fra Vadsby var irriteret over tårnet, fordi det mindede dem om kristendommen. En dag kylede de i vrede en stor kampesten så hårdt mod tårnet, så det slog revner

Den forelskede pige

Andre tilskriver revnen en kærlighedsgerning. Det fortælles, at en kobbersmedelærling skulle støbe en klokke til tårnet som sit svendestykke. Kobbersmedens datter, som var forelsket i lærlingen, kom under støbningen nogle sølvskeer i den flydende masse, så klokken kunne få ekstra kraft. Og det fik den. Første gang klokken klang, slog tårnet revner. Sagnet slutter lidt lakonisk med, at klokken bibeholdt sin styrke, selvom beboerne siden prøvede at tage kraften fra den ved at lægge den på en mødding.

Den kloge støber og de sparsommelige beboere

En tredje version fortæller, at revnen skyldes sparsommelighed. Det fortælles nemlig, at bønderne i Fløng, for en billig penge, købte en klokke, som Roskilde Domkirke netop havde kasseret. Et er som bekendt en klokke til en domkirke, noget andet en klokke til en lille landsbykirke. Klokkestøberen var da også stærkt betænkelig. Ængstelig påpegede han, at klokken var for stor til Fløng Kirke, da tårnet var for lille og glughullerne alt for små. Beboerne lod sig ikke overtale og klokkestøberen hængte modvilligt klokken op. Kort efter hørte klokkestøberen klokken ringe i utide, mens han befandt sig i Høje Taastrup Kirke. Forfærdet løb han straks over markerne mod Fløng for at stoppe ringningen. Men han nåede det ikke. Tårnet havde slået en meget stor revne, ja ekstra stor, fordi ringningen var sket med skodder for glughullerne.

Fra disse sagn skal du på jagt efter spor af landsbyen Fløng.

2. Tårnkærgård (*Fløng Byvej 16*). Nu *Sognets Hus* Inden du forlader dette centrale område, så bemærk **Sognets Hus**, en spændende arkitekttegnet bygning fra 2010. Her lå førhen én af Fløngs 7 gårde, *Tårnkærgård*. Den var bygget sammen med kirkemuren. I 1560'erne boede der en præst på gården, der dengang fæstede under Roskilde Katedralskole. Er der åben, så kig ind i *Sognets Hus* og nyd fx *Gunnar Hansen* flotte relieffer.

3. Fløngs første skole

Den skole, *Magister Schytte* stod bag i 1742, lå der, hvor der i dag er parkeringsplads. Den første skole blev indrettet i degnens bolig. Den blev nedrevet i 1898 og afløst af en nybygget skole. Denne skole fungerede som *Fløng Hovedskole* fra 1898-1957. I 1957 flyttede den sammen med landsbyens to andre skoler over i en nybygget skole, *Fløng Skole* (*Fløng Byvej 24*), der ligger bag kirken. Siden fungerede den gamle i 2010 og pladsen skole som *Sognegård*, indtil den blev nedrevet omdannet til P-plads.

3. Fløng Forskole 1909-57

I det hvide hus på den modsatte side (Fløng Byvej 10) blev 1.-2. klasse undervist. Skolestuen lå ud mod landsbyen, mens læreren boede i resten af huset. Bag skolen var der skolegård.

4. Fløngs Mellemste Skole 1915-57.

I det røde hus ved siden af, (Fløng Byvej 8) blev eleverne i 3.-4. klasse undervist i et klasselokale, der lå ned mod landsbyen, mens der var bolig for skolens andenlærer i stuerne ud mod vejen. Skole-gården lå også her bag skolen. Gå forbi parkeringspladsen og fortsæt.

5. Det hvide hus (Fløng Byvej 6B) overfor kirken er et af Fløngs gamle jordløse huse. Huset er fra 1777 og blev førhen beboet af 2 familier.

Bemærk lidt fremme det hus, der stikker op bag et lavere hus. Det er den eneste gård, der er bevaret i Fløng i dag. For at se den, skal du gå til højre, fortsætte ad den vej, der har et skilt, der står nr. 11-15. Gå kort efter ned ad vejen til venstre, hvor der står 11 B-C. I bunden af vejen ligger en gård.

6. Korshavegård/matr. 7 (Fløng Byvej 11 B). Korshavegård er den eneste af Fløngs gamle gårde, der er bevaret, selvom det er længe siden, jorden blev frasolgt og landbruget nedlagt. Stuehuset brændte i 1870'erne og blev genopført i 1878. Bemærk årstallet, der står på husets gavl.

Gå tilbage og gå ned i den flotte park til højre.

7. Engvadgaard. Nu Engvadgårdsparken

Engvadgaard/matrikel 8 lå førhen, hvor der i dag ligger en flot park med to spændende legepladser. Den ene med fokus på at frembringe lyd, den anden har flere udfordrende klatrefaciliteter. Dertil ses Fløngs eneste gadekær, der i sin tid lagde navn til gården, og siden til den nuværende park, der har navn efter gården. Gå nu tilbage og følg vejen ligeud.

8. Nyd det gamle Hus (Fløng Byvej 5). Det er et af de gamle husmandshuse fra 1777, der havde 2 td. land i Ny Fløng. En overgang, omkring 1900 var der bager her.

Se længere fremme ned ad vejen til højre.

9. Det grå hus (Fløng Byvej 2), kaldes Doktorhuset. Det blev bygget i 1843 som et etetages hus med kvist og stråtag. Dr. Müllertz havde praksis her 1843-88, hvor han undersøgte folk og om nødvendigt åreladede dem. Han kunne dertil tilbyde dem medicin, han selv fremstillede.

Fortsæt ligeud ad Møllevej. Den gamle vej er meget smal, og man fornemmer den gammel landsby. Lidt fremme ses til venstre et lille stræde, hvor der står 'nr. 5-13'. Gå op ad det.

10. Gamle huse på Møllevej

På venstre hånd ses lidt tilbagetrukket et jordløst hus fra 1850 (Møllevej 7).

I bunden af vejen til venstre ses et smukt stråttækket gammelt jordløst hus fra 1850 (Møllevej 11).

Vejen er lukket i dag, men førhen lå Duekærgård (se punkt 22) for enden af vejen.

Gå tilbage til Møllevej. Bemærk huset på den anden side af vejen.

11. Førhen Købmanden i Fløng (Møllevej 6).

Oprindeligt lå der et husmandshus her, der havde 2 td. land i Ny Fløng. I 1897 blev huset erstattet af en købmandsbutik. Fra 1921 til 1954 hed købmanden Simon Bakkeby, der foruden købmand også var maler. Butikken er for længst lukket og huset bærer i dag slet ikke præg af, at det førhen var landsbyens købmandsbutik.

12. Bemærk lidt fremme på venstre hånd de tre smukke gamle stråttækte huse (Møllevej 19-23). Ved udskiftningen i 1793 fik en husmand, der boede her, tildelt 2. td. land. Siden blev det oprindelige husmands-hus erstattet af disse tre huse.

Det første hus (Møllevej 19) er fra 1827. Det næste hus (Møllevej 21) er fra 1899. Det sidste hus (Møllevej 23) er også fra 1827. Her holdt førhen en skrædder til. L.A. Ring har malet et parti, hvor man især kan se Møllevej 23. Han har dog taget sig den kunstneriske frihed at ændre lidt på proportionerne, så huse og mølle spiller flot sammen.

13. Fløng Mølle 1259/1863 - 1946/61.

Nu ruin.

Længere fremme knejste Fløng Mølle på højen for enden af vejen. Fløng Mølle blev første gang omtalt i 1259, og er den ældste omtalte vindmølle i Danmark. Siden blev den nedlagt.

I 1863 opførte ejeren af *Møllegård* (se punkt 15) en **mølle i hollandsk stil** her, som siden lagde navn til vejen. Efter at have bortforpagtet møllen et par gange, blev den frasolgt i 1913.

Møllen brændte i 1946. Den blev ikke genopbygget, men møllen var i funktion til 1961 ved hjælp af en motormølle. I dag ses den gamle møllestub.

Følg den lille gangsti til venstre for resterne af møllen. Du står kort efter på toppen af en gammel gravhøj.

14. Baunehøj

Baunehøj er en gravhøj fra bronzealderen. Den er 23.5 m lang og 2½ m høj. *Baun* betyder bål. Fra middelalderen indgik gravhøjen, der ligger 42 m over havet, sammen med andre gravhøje i et varslingsystem. Var fjenden i landet, tændte man et bål på højen.

Gå atter tilbage ad Møllevej.

15. Fløng Møllegård.

Nedrevet. Nu et villaområde.

Hvor der i dag ligger nogle villaer (omkring Møllevej 14), lå tidligere **Fløng Møllegård/ Matr. 5**, den fjerde af Fløngs gamle gårde. Den

var, indtil den blev nedrevet, en gammel slægtsgård, der havde været i familiens eje siden godsejeren på Katrineberg solgte den til familien i 1797. *Lars Hansen* havde som 3. generation overtaget gården i 1842. Han etablerede ikke alene **et bageri** i 1856 (se pkt 18), men han stod også bag opførel-

sen af **Fløng Mølle** i 1863 (se punkt 13). Dertil indrettede han en meget **formem stue** i 1843, hvis møbler i dag er på Nationalmuseet.

16. Refmosegård.

Nedrevet. Nu *Vuggestuen Refmosegård* og *Børnehaven Refmosegård* (Møllevej 10).

Førhen lå den femte af Fløngs gamle gårde, *Refmosegård/-matrikel 6*, hvor der siden 1974 har ligget en børneinstitution, der har navn efter gården. *Refmosegård* var førhen en af de mindre gårde, idet dens ejer allerede i midten af 1800-tallet fraskødde en del af dens jord. Forsæt ned ad Møllevej og se ligefrem.

Tre drenge leger på Møllevej. I baggrunden ses Fløng Skole fra 1898 og Fløng Kirke, Foto fra ca. 1900.

17. Huset på hjørnet af Møllevej/Nørrekær (Nørrekær 1), er et af Fløngs gamle jordløse huse.

En **skomager** boede omkring år 1900 i dette smukke stråtekt hvide hus med sort bindingsværk. Bag huset lå tidligere det gadekær, der har givet gaden navn. Forsæt op ad Nørrekær.

18. Fløng Bager (Nørrekær 9).

Det var her *Fløng Møllegård* i 1856 anlagde et bageri. Huset her er dog ikke det oprindelige hus. Huset er fra 1900 og bageren er lukket for længst. *I bunden af Nørrekær lå førhen en gård, Nørrekærgård.*

19. Nørrekærgård. Nu villaer

Den sjette af Fløngs gamle gårde/*ma-trikel 4*, havde navn efter et gammelt gadekær, der førhen lå her. Gården blev revet ned i 1970'erne. Forsæt ned ad Kærstien til venstre

20. Duekærgård. Nu en villa.

Lidt fremme, hvor Møllevej førhen udmundede, lå indtil for nylig den syvende af Fløngs gårde/ *Matrikel 3*. Den havde også navn efter et af de mange gadekær, som var her førhen. Mens gårdens marker i 1970'erne blev omdannet til moderne villaer på fx *Duekær* og halvdelen af *Askvang*, så blev gårdens stuehus først nedrevet i 2022 og erstattet af en villa.

Fortsæt op ad Kærstien. Følg stien til venstre. Villaen *Duekær 8*, man her ser fra bagsiden, rummer i dag præstebolig og - kontor.

21. Kommunekontor 1937-70 (Fløng Byvej 12)

er bygget som privatbolig i 1900.

I 1937 blev det ombygget til **Kommunekontor** for Fløng, der dengang var en del af *Hvedstrup-Fløng Kommune*.

Indtil 1970 var der kontor og mødelokale i stueplan, mens der var tjenesteboliger på 1. sal. Her boede en hjemmesygeplejerske og en, der var ansat på kommunekontoret. Kommunekontoret blev nedlagt ved kommunesammenlægningen i 1970, hvor *Soderup, Marbjerg* og *Fløng* blev sammenlagt med *Høje-Taastrup Kommune*. Siden holdt et fritidshjem til her og efter dem en cykelklub. I dag er huset sat til salg.

22. Fløng Forsamlingshus (Fløng Byvej 12)

er bygget i 1925. I dag samler det fortsat folk til arrangementer og selskaber.

Du er nu tilbage, hvor turen startede. Er du interesseret i at se fx de to andre landsbyer, som deler skole og kirke med Fløng, så scan IQ-koden. Modsat Fløng ligger både *Marbjerg* og *Soderup* fortsat næsten urørte hen.

